

16. listopad 2005

– Den geografických informačních systémů v ČR již po sedmé

Na podzim loňského roku proběhl další ročník celosvětové akce Den GIS. V České republice byla tato osvětová akce, jejímž hlavním cílem je zpřístupnění GIS co nejširší společnosti, opět uspořádána pod záštitou České asociace pro Geoinformace (CAGI). Ke Dni GIS se připojili zástupci těchto organizací, škol a úřadů.

Obchodní organizace

- ARCDATA PRAHA, s.r.o.,
- Severočeské doly a.s., Doly Bílina.

Městské a krajské úřady

- Královéhradecký kraj,
- Liberecký kraj,
- Město Kopřivnice,
- Město Uherský Brod,
- Město Vsetín,
- Město Zábřeh,
- Plzeňský kraj a Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje,
- Středočeský kraj.

Školy a univerzity

- ČVUT v Praze, Fakulta stavební, Katedra mapování a kartografie,
- Gymnázium Vinc. Makovského,
- Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Geografický ústav,

- Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Laboratoř geoinformatiky,
- MZLU Brno, Provozně ekonomická fakulta, Ústav informatiky
- Ostravská univerzita, Fakulta přírodovědecká, Katedra fyzické geografie a geoekologie,
- Technická univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra geografie
- Univerzita J. E. Purkyně, Fakulta pedagogická, Katedra geografie,
- Univerzita J. E. Purkyně, Fakulta životního prostředí, Katedra informatiky a geoinformatiky,
- Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta, Katedra geoinformatiky,
- VŠ báňská – technická univerzita, Fakulta stavební, Katedra městského inženýrství,
- VŠ báňská – technická univerzita, Institut geoinformatiky,
- Západočeská univerzita, Fakulta aplikovaných věd, Katedra matematiky,
- Západočeská univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra geografie.

Výstava Mapy z počítače – geografické informační systémy v praxi

Dne 15. 11. 2005 proběhla vernisáž výstavy Mapy z počítače – geografické informační systémy v praxi, která byla od 16. 11. 2005 otevřena veřejnosti. Výstava se konala v Konírně Martinického paláce na Hradčanském náměstí v Praze s cílem prezentovat technologii geografických informačních systémů (GIS) široké veřejnosti. Pořádala ji firma ARCDATA PRAHA, s.r.o. ve spolupráci s Útvarem rozvoje hlavního města Prahy u příležitosti mezinárodního Dne GIS.

na 14. konferenci geografických informačních systémů ESRI a Leica Geosystems v České republice, která se konala 2. – 3. 11. 2005 v Kongresovém centru Praha, a na 3. studentské konferenci, kde dne 12. 10. 2005 vyvrcholila soutěž „Student GIS projekt III“. Studentská konference proběhla na Masarykově koleji v Praze – Dejvicích.

Na vernisáži, kterou slavnostně zahájil Ing. Petr Seidl, CSc.,

Vystavené mapy vytvořili pracovníci řady organizací a firem, které používají počítačovou technologii geografických informačních systémů k tvorbě map. Tyto výstupy slouží jako podklad pro rozhodování v řadě oborů lidské činnosti, například v územním plánování, ochraně životního prostředí, při řešení krizových situací a mnoha dalších. Mimoto byly vystaveny i nejlepší studentské práce ze soutěže „Student GIS projekt III“. Vystavené práce byly představeny

ředitel ARCDATA PRAHA, s.r.o., byly rovněž slavnostně předány ceny autorům vítězných posterů z 14. konference GIS ESRI a Leica Geosystems v ČR. Vernisáže se zúčastnila zejména odborná veřejnost, byli zde zástupci z pořadatelské firmy, Útvary rozvoje hlavního města Prahy, odborného tisku, autoři posterů z různých organizací a další. Výstava byla otevřena denně od 10.00 do 17.00 hodin a trvala do 4. 12. 2005.

Krajský úřad Libereckého kraje

Oproti roku 2004, kdy se den GIS konal na Krajském úřadu Libereckého kraje poprvé a byl zaměřen především na přednášky týkající se využití GIS na jednotlivých odborech úřadu, byla tato akce v roce 2005 zaměřena především na praktické ukázky práce s geografickým informačním systémem a také aktivní práci účastníků na konkrétních projektech přímo na počítačích. Celá akce byla doplněna výstavou posterů a map, které vznikly v rámci GIS Libereckého kraje, a také geografickou soutěží o zajímavé ceny. Nad pořádáním dne GIS převzal v letošním roce záštitu náměstek hejtmana pro informatiku pan Radim Zika.

Jelikož je kapacita míst v počítačové učebně omezená, konal se týž program ve dvou shodných blocích, dopoledním a odpoledním. Zahajovací řeč pronesl ředitel krajského úřadu Ing. Bohdan Tomáš a po něm již následovala první praktická ukázka zaměřená na oblast dopravy, konkrétně na mapové úlohy odboru dopravy na mapovém serveru, a ukázka použití dat v této oblasti. Mapového serveru a práce s ním se týkala i druhá přednáška nazvaná Mapový server životního prostředí – vyhledávání informací, pořizování dat. Po ní následovala ukázka jednoduché geografické analýzy z oblasti územního plánování, kdy měli návštěvníci možnost nahlédnout a vyzkoušet si drobnější analýzy vykonávané při územně-plánova-

cí činnosti. Jako úplný základ následovala přednáška, při níž si účastníci pomocí volně stažitelného softwaru vytvořili vlastní obecně-geografickou mapu a následně si nad obdobně vytvořenou mapou na mapovém serveru vyzkoušeli možnosti práce s ní. Blok praktických ukázek uzavírala ukázka s názvem GIS v praxi odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu – využití GIS pro tvorbu turistického produktu, která byla zaměřena na sledování bezmotorové dopravy a nemovitých památek. Účast na dni GIS byla vysoká a podívat se přišli návštěvníci nejen z řad studentů a veřejnosti, ale také pracovníci městských a obecních úřadů a krajského úřadu.

Mgr. Zuzana Slowíková, Liberecký kraj. Kontaktní e-mail: zuzana.slowikova@kraj-lbc.cz.

Plzeňský kraj a Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje

Plzeňský kraj a Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje se i tentokrát připojili k pořádání celosvětové akce Den GIS 2005, která se konala dne 16. listopadu 2005, a to uspořádáním osvětové zábavné akce pro střední školy. Akce se zúčastnilo celkem 120 studentů ze Střední průmyslové školy dopravní a Střední průmyslové školy elektrotechnické. Celá akce se konala v prostorách nové požární stanice Hasičského záchranného sboru v Plzni – Košutce.

Úvodní prezentace seznámily studenty s tím, co je to Plzeňský kraj, Hasičský záchranný sbor, Den GIS a obecně co znamená zkratka GIS. V následujících prezentacích byl studentům představen GIS v pojetí organizátorů. Na praktických ukázkách byli stu-

dentům představeny široké možnosti využití technologie GIS. Většina ukázek směřovala k představení využití GIS na Hasičském záchranném sboru Plzeňského kraje, respektive pro potřeby řešení krizových situací. Studenti byli seznámeni s problematikou identifikace v území. Dále byl zevrubně představen Portál Plzeňského kraje a jeho mapové služby, zejména pak mapová služba „Povodňový plán“ a „Vyhledávání tras“. Je třeba přiznat, že největší zájem studentů vzbudila ukázka virtuálního světa v aplikaci Google Earth. V další části měli studenti možnost prohlédnout si celou řadu vytištěných posterů, na kterých byly ukázky používaných dat a aplikací nejen pořádajících organizací. Součástí Dne GIS byla i prohlídka požární stanice včetně operačního střediska a veškeré požární techniky. To vše za odborného výkladu příslušníků Hasičského záchranného sboru PK. Studenti měli dále možnost vyzkoušet si skluz z horních pater stanice do prostoru garáží, čehož hojně využili.

Michal Souček, Plzeňský kraj. Kontaktní e-mail: michal.soucek@plzensky-kraj.cz

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Dne 16. 11. 2005 uspořádal Krajský úřad Královéhradeckého kraje seminář „Den GIS Královéhradeckého kraje“ pro obce kraje, stavební úřady a další organizace kraje s následujícím programem.

1. Úvod – přivítání a úvodní slovo ředitelky krajského úřadu JUDr. Křečkové. Seznámení s programem a vyhlášení geografické soutěže (základní geografické znalosti kraje) – vedoucí oddělení informatiky Ing. Pecold
2. Obecné seznámení s GIS (co to je GIS, z čeho se skládá, jak se dá využít atd.) – Ing. Holas
3. GIS na krajském úřadě (vybavení, data, projekty, intranet, internet) – Ing. Holas
4. Prezentace projektů z oblasti GIS ve veřejné správě – Mgr. Trhoň, T-MAPY Hradec Králové
5. Data pro veřejnou správu (ortofotomapy, digitální model

- terénu, laserscanning, 3D vizualizace, multispektrální analýzy) – Ing. Zedníčková, GEODIS BRNO
  6. Projekty GIS z oblasti životního prostředí – Ing. Hurych, Hydrosoft Velešlavín
  7. Diskuze
  8. Vylosování 3 účastníků soutěže a odměnění drobnými upomínkovými a propagačními materiály
- Součástí semináře byla i možnost praktického vyzkoušení GIS na internetu a použití GIS v programu ArcView. Semináře se zúčastnilo 60 zástupců výše uvedených organizací. Ve vstupních prostorách probíhala v termínu 14. – 25. 11. výstava s tematikou GIS.

Ing. Jiří Holas, Královéhradecký kraj. Kontaktní e-mail: jholas@kr-kralovehradecky.cz.

Město Uherský Brod aneb od Komenského mapy po GIS

Město Uherský Brod, oddělení informatiky, uspořádalo dne 16. 11. 2005 svůj první Den GIS pod názvem „Od Komenského mapy po GIS“. Akce se uskutečnila v prostorách radnice města. Celá akce, včetně článků a pozvánek v oblastním tisku, byla orientována na propagaci našeho mapového serveru a oficiální předání mapového projektu pro veřejnost do užívání občanům a jiným zájemcům. Dva dopolední přednáškové bloky byly určeny studentům zeměpisných seminářů z Gymnázia J. A. Komenského. Následovala prezentace využití GIS pro členy Rady města.

Největší část návštěvníků Dne GIS z řad široké veřejnosti se sešla v 16 hodin, kdy byla na programu prezentace mapového serveru a použití GIS na našem úřadě. V předsálí zasedací místnosti se konala od 8 do 17 hodin výstava map, kde bylo možno si prohlédnout a rozebrat tištěné materiály s GIS tematikou. Výstava zahrnovala široké tematické spektrum od mapy našeho rodáka Komenského až po současné výstupy z GIS.

Programu celého dne z řad veřejnosti se zúčastnilo 75 občanů.

Mgr. Pavel Chramosta, Město Uherský Brod. Kontaktní e-mail: pavel.chramosta@ub.cz.

Jak vyplynulo z anketních lístků, veřejnost zaujala v našem internetovém mapovém serveru zejména ortofotomapa, vrstva dětských hřišť s propojením na fotografie, odkazy v mapě na zastávkový jízdní řád příměstských linek autobusové dopravy, mapa kontejnerů na separovaný odpad, územní plán s propojením na regulativy, vyhledávání adres atd. Jelikož se jednalo o první akci tohoto druhu v našem městě, považuji ji také, vzhledem k zaplnění přednáškového sálu do posledního místa, za úspěšnou.

Gymnázium Vincence Makovského v Novém Městě na Moravě

Geografické informační systémy se již staly nedílnou součástí výuky zeměpisu a informatiky na našem gymnáziu. Proto jsme se rozhodli i tentokrát, ve středu 16. listopadu, připojit ke Dni GIS. Pro zájemce z řad studentů gymnázia, ale i žáků okolních škol, učitelů a veřejnosti byly připraveny tři prezentace, které proběhly v počítačové učebně.

Každá prezentace byla rozdělena do tří částí. Po shlédnutí úvodního videa se účastníci seznámili s principy geografických informačních systémů a využitím GIS v praxi. Většina účastníků se s GIS již setkala na internetu ve formě digitální mapy. Pod samotnou zkratkou GIS si však řada z nich zatím nedovedla představit nic konkrétního. O to více byli překvapeni, když zjistili, že tento systém dnes využíváme prakticky ve všech oborech lidské činnosti.

V druhé části prezentace se účastníci seznámili s programem ArcExplorer. Na připraveném projektu se nejprve naučili ovládání programu, úpravy legendy a jednotlivých vrstev a jednoduché dotazy. Poté se mohli zúčastnit jednoduché soutěže. Každý dostal doplňovačku s tajenkou, která obsahovala 24 úkolů. Odpovědi studenti hledali na mapě Jihočeského kraje pomocí nástrojů programu ArcExplorer. Soutěžící vyhledávali odpovědi na otázky typu: Leží severněji Prachovice, nebo Brloh? Na řece Blanici leží Husinec, nebo Vlachovo Březí? Jaký je název poslední železniční stanice na trati číslo 229? Kolik obyvatel žilo v okrese Písek v roce 2001?

Jistě uznáte, že na zodpovězení těchto typů úkolů byste potřebovali několik různých druhů papírových map, a ani potom byste možná některé odpovědi nenašli. Anebo by vám stačil jeden mapový projekt, který byste si otevřeli např. v programu ArcExplorer a odpovědi byste našli bez problémů během několika minut. Stejně dobře si vedli všichni soutěžící, nejrychlejší z nich vyhráli drobné propagační předměty ke Dni GIS – samolepky, odznaky a tužky.

Závěr prezentací byl věnován ukázkám geografických informačních systémů na internetu. Účastníci si prohlédli příklady českých i zahraničních mapových serverů a seznámili se s možnostmi získání tematických datových vrstev do GIS programů na internetu. Seminářů ke Dni GIS se v letošním roce zúčastnilo přes 60 studentů gymnázia a žáků okolních základních škol. Téměř všem se povedlo najít tajenku v doplňovačce. Věřím, že alespoň pro některé z nich bylo znění tajenky pravdivým tvrzením. Jak tedy vypadalo správné řešení?

I LOVE GEOGRAPHY. GIS DAY 2005.

Mgr. Miloš Bukáček, Gymnázium Vincence Makovského, Nové Město na Moravě. Kontaktní e-mail: milos.bukacek@gym.nmm.cz.

Masarykova univerzita v Brně

Den GIS na Geografickém ústavu přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně se konal ve středu 16. 11. 2005. Akce byla orientována na studenty středních škol a ve skupinkách po 15 lidech se jí zúčastnilo na 150 zájemců. Ve dvou 45minutových blocích byli seznámeni s základními termíny současných geoinformačních technologií. Studenti doktorského studijního programu zde prezentovali praktické ukázky z oblasti GIS, tematického mapování, GIS na internetu, dálkového průzkumu Země a zpracování družicových snímků.

Případní zájemci dostali informace o systému studia Geoinformatiky a kartografie na GÚ PřF MU v Brně. Celá akce se setkala s kladným ohlasem většiny studentů a ze strany učitelského doprovodu byl vznesen požadavek uspořádat podobnou akci také pro učitele zeměpisu.

*Doc. RNDr. Petr Dobrovolný, CSc., Masarykova univerzita v Brně, Přírodovědecká fakulta, Geografický ústav.
Kontaktní e-mail: dobro@sci.muni.cz.*

Provozně ekonomická fakulta na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně

21. listopadu 2005 se Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně opět připojila k celosvětové akci „Den GIS 2005“.

Den GIS samostatně zorganizovali studenti Provozně ekonomické fakulty. Informační pozvánky elektronicky zaslali na všechny střední školy v Brně a vybrané střední školy v okolí Brna.

Informace o akci byla také zveřejněna na www stránkách univerzity.

V září tohoto roku otevřela MZLU v Brně detašované pracoviště GIT na městském úřadu v Kyjově. Den GIS se tedy pořádal jak v Brně, tak v Kyjově. Akce v Brně probíhala v počítačové učebně, která je vyhrazena výhradně výuce geoproblematiky. Na jednotlivých počítačích byly nachystány praktické ukázky použití geografických informačních technologií. Na několika počítačích byly prezentovány výsledky práce studentů. Dále byla ukazována prezentace o tom, co jsou to geografické informační technologie, která byla dataprojektorem promítána na plátno. Každý návštěvník měl možnost také nahlédnout do připravené knihovničky, která obsahovala časopisy s tematikou GIT a knihy v češtině i angličtině.

V Kyjově byla akce zaměřena na popularizaci moderních technologií. Díky strategickému umístění pracoviště na náměstí přišla na akci i veřejnost. Dále se zúčastnilo 60 studentů místního gymnázia v rámci hodiny zeměpisu. Přišli také zaměstnanci úřadu, kteří zatím s GIT nepracují, ale zajímají se o možnosti využití pro podporu rozhodování.

Akce trvala od 9 hodin ráno do 13 hodin odpoledne a v té době akci navštívilo přibližně 150 lidí. Akce splnila nejen primární účel propagovat geografické IT, ale také naučila skupinu studentů, co to znamená podobnou akci uspořádat.

*Mgr. Jitka Machalová, Ph.D., Provozně ekonomická fakulta, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně.
Kontaktní e-mail: machalov@mendelu.cz, <http://www.mendelu.cz/~machalov>.*

Ostravská univerzita

Stejně jako v loňském roce jsme i letošní Den GIS na katedře fyzické geografie a geoekologie Ostravské univerzity (KFGG) zaměřili na studenty a pedagogy středních škol. Akce proběhla 16. 11. 2005 v prostorách KFGG (Chittussiho 10, Slezská Ostrava). Program byl rozdělen na dvě části.

První část proběhla v přednáškové multimediální učebně. Návštěvníci byli stručně seznámeni s některými geoinformačními technologiemi (hlavně s GIS), s principem zobrazování objektů z reálného světa v GIS, s výhodami GIS (ve srovnání s papírovou mapou) a také s konkrétním využitím geoinformačních technologií ve vybraných oblastech (např. životní prostředí, záchrané

služby, inženýrské sítě atd.). Dále byly prezentovány některé mapové servery, které mohou být využity při výuce i v běžném životě (např. mapový server Magistrátu města Ostravy).

Další část proběhla na počítačových učebnách, kde si studenti prakticky vyzkoušeli práci v ArcView 8.3 od základního

zobrazování vrstev, změn symbolů a tvorby vlastní mapové kompozice, až po práci s digitálním modelem terénu – zobrazování změn zaplaveného území při manipulaci s výškou hladiny na plánovaném vodním díle. Největší ohlas sklidily vlastní průlety nad terénem pokrytým ortofotem v ArcGIS 3D Analyst.

Pedagogové nás potěšili, protože vyjádřili zájem o zavádění GIS do výuky geografie na středních školách. Pokusíme se jim pomoci prostřednictvím našich studentů, kteří na ostravských školách vykonávají své pedagogické praxe. Den GIS pedagogy velice zaujal, a tvrdili, že i studentům se program líbil, proto-

Celkem se programu zúčastnilo 170 studentů a 10 pedagogů. Při rozloučení dostali učitelé pro svou třídu drobné dárky, které poskytl sponzor a organizátor celé akce v České republice – firma ARCDATA PRAHA: prospekty, časopisy, CD, reklamní předměty Dne GIS (tužky, odznaky, nálepky) a další materiály.

že se zaujetím sledovali výklad při úvodní prezentaci a aktivně se zapojovali do praktické části. Atmosféru zachycují přiložené fotografie. Akci celkově hodnotíme jako velice úspěšnou a věříme, že zahájená tradice pořádání Dne GIS na KFGG bude pokračovat.

*Mgr. Renata Sedlářiková, Ostravská univerzita v Ostravě, Fakulta přírodovědecká, Katedra fyzické geografie a geoekologie.
Kontaktní e-mail: renata.sedlarikova@osu.cz.*

Institut geoinformatiky VŠB – TU Ostrava

Již tradičně, stejně jako po tři předchozí roky, jsme i letos uspořádali pro studenty ze středních škol ukázkovou prezentaci geoinformačních technologií.

Nejprve byly představeny geografické informační systémy a zmíněny jejich výhody. Ukázky aplikací návštěvníkům umožnily lépe si představit využití těchto technologií např. pro krizové řízení a rozhodování. Poté se skupinka studentů se svým vyučujícím přemístila do počítačové laboratoře, kde si všichni měli možnost projít připravený seznam zajímavých internetových odkazů a vyzkoušet fungování nejrůznějších mapových serverů. Tady se projevil soutěživý studentský duch – kdo první našel školu, odkud přišli, získal drobnou pozornost – odznak a tužku se znakem Dne GIS. Všichni příchozí si také mohli vyzkoušet některé aplikace, které vytvořili studenti oboru Geoinformatika, např. uskutečnit procházku virtuálním městem. Zaujal také pohled na anaglyfové letecké snímky měst.

V další části návštěvy se studenti zajímali o možnost měření pomocí GPS přístrojů. Jsme rádi, že mezi příchozími byli jednak studenti z gymnázií v Ostravě, ale přijeli k nám i zájemci z Gymnázia v Příboře, z Havířova a z Frenštátu pod Radhoštěm. Všechny návštěvy se konaly v rámci výuky zeměpisu.

Mgr. Ivana Česková, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Institut geoinformatiky. Kontaktní e-mail: ivana.ceskova@vsb.cz.

Fakulta stavební, VŠB TU Ostrava

Letošní ročník dne GIS proběhl na fakultě stavební tradičně v jejím domovském sídle v Ostravě Porubě. Tato akce byla pořádána s týdenním zpožděním (v úterý 22. 11. 2005) proti oficiálnímu datu Dne GIS, neboť tento den kolidoval se dnem otevřených dveří pořádaným naší fakultou. Tím však nijak neztratila na svém významu ani lesku.

Stejně jako v loňském roce, tak se i letos duch Dne GIS na naší fakultě nesl především ve stopách osvěty této problematiky pro naše studenty. Chtěli jsme jim především nenásilnou formou popsat a vysvětlit, co se pod touto známou zkratkou (GIS) vlastně skrývá, jaký tato technologie přináší užitek a především jak široké je spektrum použití v rámci jejich budoucí praxe.

Zároveň byla studentům otevřena fakultní laboratoř GIS, kde byla našimi doktorandy prezentována celá škála software GIS používaného na naší fakultě (především ArcGIS od firmy ESRI).

Hlavní část programu dne GIS představoval odborný seminář pořádaný v zasedací místnosti děkana, který byl po celou dobu modero-

Proto také mezi účastníky oficiálního programu dominovali studenti našich studijních oborů (zejména městského stavitelství a inženýrství), neboť hlavně jich se tato problematika velice úzce dotýká. Právě pomocí technologie GIS mohou později řešit své diplomové či bakalářské práce a v budoucnu se s ní mohou setkat také ve svém zaměstnání. Je proto v jejich vlastním zájmu dozvědět se o této problematice co nejvíce, aby jejich absolventské práce zvýšily svůj význam právě využitím GIS technologií. Mezi oficiálními hosty nechyběli renomovaní odborníci z řad státní správy, v čele s RNDr. Jiřím Hiessem z úřadu kraje Vysočina a Ing. Ervínem Severou z úřadu kraje Moravskoslezského. Nechyběli ani zástupci komerční sféry, například paní Drahomíra Zedníčková zastupující firmu GEODIS BRNO. Celou tuto skupinu poté doplnili zástupci pořádající fakulty stavební, zejména z Katedry městského inženýrství.

Celý časový harmonogram byl rozdělen do několika hlavních částí. V průběhu celé akce byla ve vestibulu fakulty stavební uspořádána výstava posterů na téma „GIS a územní plánování“, které byly k nahlédnutí již na červnovém semináři pořádaném v Bítově.

ván vedoucím Katedry městského inženýrství a hlavním propagátorem GIS na naší fakultě, panem Ing. Františkem Kudou, CSc. Záštitu nad celým seminářem převzal děkan Fakulty stavební, pan doc. Ing. Alois Materna, CSc., MBA. Se svými příspěvky zde vystoupili z řad odborníků a praktiků: RNDr. Hiess na téma projektu NaturNet-

Redtime, D. Zedníčková s příspěvkem „Pořizování zdrojových dat pro GIS“, Ing. Severa s příspěvkem „Informatizace MSK v oblasti ÚP“. Celý seminář byl na závěr doplněn prezentacemi interních doktorandů fakulty, Ing. Neulingerem a Ing. Švrčkem, jejichž tematika byla zaměřena na praktickou aplikaci GIS v rámci studia.

Věříme, že program byl svou náplní rozmanitý a zajímavý a že si z ní (nejen) studenti odnesli řadu nových poznatků a zkušeností.

Ing. Jakub Švrček, Fakulta stavební, VŠB TU Ostrava. Kontaktní e-mail: jakubsvrcek@yahoo.com.

Katedra geografie na Západočeské univerzitě

Ve středu 16. 11. 2005 se na katedře geografie FPE uskutečnil Den GIS. A jak probíhal Den GIS na katedře geografie FPE? Jen co se otevřely dveře do budovy ZČU ve Veleslavínově ulici, objevila se první skupina studentů a pak vždy v celou hodinu přicházeli další. Celkem se dne GIS zúčastnily čtyři skupiny ze základních i ze středních škol. Zájem škol byl velký a za jeden den jsme nemohli uspokojit všechny školy. Proto je škoda, že dvě z předem přihlášených škol nakonec nepřišly.

A co jsme si pro ně připravili? Na začátku paní RNDr. Novotná, CSc. seznámila žáky s programem našeho setkání. Jasně a jednoduše vysvětlila žákům, co si mohou představit pod pojmem geografický informační systém, kde všude se v praktickém životě používá, kde se s ním mohou setkat, jak funguje a co vše do GIS patří. V další části hodiny předala slovo jednotlivým studentům KGE (budoucím učitelům a bakalářům), kteří měli připravené některé internetové mapové servery, např. mapy.kr-plzensky.cz nebo geoportal.cenia.cz a další. Všichni jsme se snažili vysvětlit žákům a studentům, jak server pracuje, co na něm mohou nalézt a jak s daty a mapami, které se na těchto serverech nacházejí, mohou dále pracovat, jak je používat. Dále jsme žákům ukázali, že ne-

musí používat internetové prohlížeče, ale že se mohou připojovat pomocí různých programů a pracovat s daty z internetu přímo ve svém počítači, k tomu slouží například program ArcMap nebo volně dostupný ArcExplorer. Sami studenti si zkusili takovou mapu vytvořit. V poslední části hodiny jim RNDr. Novotná, CSc. ukázala, jak se ovládá GPS (globální polohový systém) a kde jej mohou využít.

Akce Den GIS se zúčastnilo asi 80 žáků a studentů, kteří načerpali nové užitečné informace, motivovali se pro různé geografické aktivity a odnesli si i malé dárky. A doufáme, že alespoň v některém z nich jsme vzbudili zájem o GIS.

Veronika Culková, Iva Drahokoupilová, Západočeská univerzita. Kontaktní e-mail: Nika.Pretlojc@seznam.cz.

Katedra matematiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni

16. listopadu roku 2005 bylo v prostorách Katedry matematiky o něco živěji než obvykle. Důvodem bylo konání akce Den GIS 2005, na kterou zavítaly desítky studentů středních a vyšších odborných škol, především z Plzně. Již před vchodem do laboratorního objektu mohli návštěvníci shlédnout výstavu posterů, představující oddělení geomatiky a reprezentující úspěšné výsledky studentských prací. Členové oddělení geomatiky připravili pro zájemce bohatý program. V úvodní přednášce, která trvala přibližně 25 minut, byla návštěvníkům nastíněna problematika GIS, byly vysvětleny základní koncepty GIS a využití GIS v praxi.

V laboratoři fotogrammetrie si mohli návštěvníci prakticky vyzkoušet základní úlohy v softwaru firmy ESRI, či podrobit testování aplikaci Google Earth, která se zřejmě těšila mezi zúčastněnými největší oblibě.

Velmi poutavá byla také ukázka stereoskopického vidění pomocí polarizačních brýlí, při které si přítomní mohli prostorově prohlédnout proslulou věznici na Borech a její blízké okolí. Na jednom ze stolních počítačů byla v průběhu doby trvání akce Den GIS 2005 puštěna prezentace předmětů studijního programu Geomatika, což bylo přínosné především pro studenty tohoto oboru z nižších ročníků.

Pozornost a zvědavost návštěvníků vzbuzovala referenční GPS stanice PLZE sítě CZEPOS umístěná na střeše budovy Fakulty aplikovaných věd. Pořadatelé pro bližší seznámení s problema-

tikou GPS připravili malou bojovou hru, při níž měli návštěvníci–soutěžící nalézt podle zadaných souřadnic v systému WGS-84 a kapesních přijímačů GPS místo v okolí fakulty, kde na ně jako odměna čekalo malé sladké překvapení. Celkem akci navštívilo přes 50 zájemců z řad středních a vyšších odborných škol, ale také současných studentů oboru Geomatika. Každý si v připravené nabídce našel své, pořadatele akce velmi těšil zájem mladých lidí o problematiku GIS a rádi zodpovídali dotazy návštěvníků v průběhu celé doby trvání akce. Myslím, že jsme poutavou a zábavnou formou prezentovali potenciálním studentům fenomén jménem GIS, o čemž svědčí i zájem o účast na Dni otevřených dveří na fakultě aplikovaných věd. O proběhlé akci se mohli lidé dozvědět z Českého rozhlasu Plzeň, ve kterém pořadatelé vysvětlili pojem GIS a myšlenku konání akce Den GIS. Nezbývá než doufat, že i příští ročník bude alespoň stejně tak úspěšný, jako ten letošní.

Ing. Karel Janečka, Západočeská univerzita, Fakulta aplikovaných věd, Katedra matematiky. Kontaktní e-mail: kjanecka@kma.zcu.cz

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně: Geografické dovednosti v ESRI prostředí

Loni poprvé se 25. listopadu konalo setkání a utkání studentů v geografických informačních dovednostech na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Vznik projektu s názvem GEOCUP dal dohromady tým pedagogů Katedry informatiky a geoinformatiky Fakulty životního prostředí v čele s vedoucím katedry Ing. Tomášem Dolanským. Soutěž byla určena studentům vysokých i středních škol, v letošním roce se však přihlásili pouze studenti VŠ.

Soutěž probíhala ve dvou kategoriích: mapová kompozice a analýza dat. Vypracování úkolu není kromě časového limitu, který byl stanoven na 2,5 hodiny, ničím omežováno. Hodnotí se nejen práce s programem, ale i estetický dojem a prezentace výsledků.

Kromě studentů zastupujících Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem se soutěže zúčastnili studenti z Prahy (Univerzita Karlova, Česká zemědělská univerzita), Olomouce

Odlišnost GEOCUPu od jiných soutěžních klání spočívá v zadání jednotného úkolu, přičemž si student smí vybrat programové vybavení, které ke splnění bude používat. Ve výsledcích by se tímto způsobem mohly hodnotit nejen výsledky studentů, ale i samotný software. Toto porovnání ovšem letos nebylo možné, neboť všichni zúčastnění pracovali s programy firmy ESRI (ArcGIS a ArcView GIS).

(Univerzita Palackého) a Ostravy (Vysoká škola Báňská – Technická univerzita).

Devatenáct prací bylo hodnoceno odborníky na daná témata; ti byli rozděleni do dvou porot. Jmenovitě porotu tvořili: Ing. Tomáš Babický, ředitel katastrálního úřadu pro Ústecký kraj (KP Litoměřice), Ing. Karel Janečka, doktorand oddělení

Geomatiky na Katedře matematiky (Západočeská univerzita Plzeň), Ing. Jitka Prchalová, vyučující GIS na Fakultě životního prostředí, (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně) a Ing. Tomáš Dolanský, vedoucí Katedry informatiky a geoinformatiky (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně).

Vzhledem k tomu, že GEOCUP byl nejen soutěží, ale i oslavou geografických informačních systémů v rámci celosvětového

svátku Den GIS, byli v podobě milých pozorností a certifikátů o účasti odměněni všichni soutěžící. Pro vítěze byly navíc připraveny hodnotné ceny v podobě celoročního předplatného časopisu Geoinformace, publikace Ortofotoatlas ČR, cyklistického nářadí (věnovala firma GEODIS BRNO), softwarového vybavení (Zoner Studio, Brno) nebo knižní publikace Proč mapy lžou..? (Computer Press, Brno) a spousty dalších. Vítězům blahopřejeme a těšíme se na GEOCUPu 2006!

Ing. Tomáš Dolanský, Alexandra Macháčová, Univerzita J. E. Purkyně, Fakulta životního prostředí, Katedra informatiky a geoinformatiky. Kontaktní e-mail: dolansky@fzp.ujep.cz., <http://fzp.ujep.cz/kig/geocup/>

Město Zábřeh

Den GIS 2005 v Zábřehu byl pořádán pro členy skautských oddílů. Akce byla rozdělena do tří hodinových částí. V první jsem účastníkům objasnil termín GIS, jeho význam a využití v praktickém životě. Ve druhé části si potom sami mohli vyzkoušet práci

s dostupnými mapovými portály. V poslední části jsem jim představil možnosti prostorových analýz GIS na výsledcích své práce. I přes malou účast byla akce velmi úspěšná a po celou dobu probíhala s velkým zájmem účastníků.

Ing. Tomáš Opravil, Město Zábřeh. Kontaktní e-mail: opravil@muzabreh.cz.

Kde nás letos najdete

ISSS

- termín: 3.–4. 4. 2006
- místo: Hradec Králové
- info: <http://www.issc.cz/>

Geoinformatika ve veřejné správě

- termín: 7.–9. 6. 2006
- místo: Brno
- info: <http://www.giscagi.cz/>

26. světová konference uživatelů ESRI

- termín: 7.–11. 8. 2006
- místo: San Diego
- info: <http://www.esri.com/events/uc/index.html>

15. konference GIS ESRI a Leica Geosystems v ČR

- termín: 1.–2. 11. 2006
- místo: Praha
- info: <http://www.arcdata.cz/akce/konference>

21. evropská konference uživatelů ESRI

- termín: 6.–8. 11. 2006
- místo: Atény

GIS Day

- termín: 15. 11. 2006
- místo: celý svět
- info: www.gisday.com,
<http://www.arcdata.cz/akce/den-gis>